

FREISTAAT SACHSEN ÜGY

LEPOSA MARTINA¹

I. Előzmények és a megtámadott határozat

Freistaat Sachsen (Szászország) gazdasági és munkaügyi minisztériuma a területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező ipari vagy kereskedelmi kis- és középvállalkozások részére – a vállalkozások teljesítményének javítására irányuló programjának (a továbbiakban: program) keretében – kérelemre vissza nem térítendő támogatás nyújtását lehetővé tevő programot jelentett be az Európai Bizottságnak (a továbbiakban Bizottság), először 1992-ben, az akkor még EK-Szerződés 93. cikk (jelenleg EUMSZ 108. cikk) (3) bekezdésére történő hivatkozással. A Bizottság a programot jóváhagyta.

A program érvényességi idejét többször meghosszabbították, és minden egyes hosszabbítással sor került a program módosítására és naprakésszé tételére. A hosszabbítási kérelmeket a Bizottság a kis- és középvállalkozások támogatási programjainak gyorsított engedélyezéséről és a létező programok módosításairól szóló bizottsági közlemény² alapján, gyorsított engedélyezési eljárásban hagyta jóvá.

A Német Szövetségi Köztársaság (továbbiakban: Németország) utolsó alkalommal 2001. január 3-án kelt levelében fordult a Bizottsághoz, azért, hogy a program új változatába illeszkedő hat alprogramot

¹ A szerző a Magyar Államkincstár munkatársa. Jelen összefoglaló a szerző saját véleményét tartalmazza, és nem tekinthető a Magyar Államkincstár hivatalos véleményének.

² HL C 213., 1992. 08. 19. 10. o.

(„coaching”³, „vásárokon és kiállításokon való részvétel”, „együttműködés”, „formatervezés-támogatás”, „külgazdasági tanácsadás és környezetgazdálkodás” alprogramok) jelentsen be, ezzel meghosszabbítva a program érvényességi idejét a 2001. január 1-jétől 2005. december 31-ig terjedő időszakra.

A Bizottság 2001. január 12-én fogadta el a KKV-csoportmentességi rendeletet⁴, amely 2001. február 2-án, a gyorsított engedélyezési eljárásról szóló közleményben előírt 20 munkanapos határidő lejárta után két nappal lépett hatályba.

2001. február 5-i levelében a Bizottság tájékoztatta Németországot, hogy nem tudja a támogatási programot a gyorsított engedélyezési eljárás keretében engedélyezni. A Bizottság információkat kért a német hatóságoktól arra vonatkozólag, hogy a támogatási program összeegyeztethető-e a KKV-csoportmentességi rendelettel. A német hatóságok 2001. augusztus 2-i közleményükben tájékoztatták a Bizottságot azon döntésükről, hogy 2008. december 31-ig, illetve a bejelentett támogatási tervet esetlegesen engedélyező határozat időpontjáig működtetni fogják a bejelentett támogatási programot alkotó hat alprogramot, amennyiben azok megfelelnek a KKV-csoportmentességi rendelet rendelkezéseinek.

2001. december 11-i levelében a Bizottság közölte Németországgal, hogy a „coaching”, a „vásárokon és kiállításokon való részvétel”, az „együttműködés” és a „formatervezés-támogatás” alprogramok (a továbbiakban: vizsgálat alá volt alprogramok) vonatkozásában hivatalos vizsgálati eljárást indít az EK-Szerződés 88. cikk (jelenleg EUMSZ 108. cikk) (2) bekezdésében foglaltak szerint. A „külgazdasági tanácsadás” és a „környezetgazdálkodás” alprogramokkal szemben a Bizottság semmilyen kifogást nem emelt. Az érdekelt felek nem tettek észrevételeket a vizsgálat alá vont alprogramokkal kapcsolatban.

³ Coaching: szervezeti értemben az erre kijelölt munkatársak – többségében vezető- egyénre szabott tanácsadása, fejlesztése, támogatása (a szerző megjegyzése).

⁴ Az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 70/2001/EK bizottsági rendelet (HL L 10., 2001. 01. 13. 33. o).

2002. szeptember 24-én a Bizottság elfogadta a vizsgálat alá vont alprogramokkal kapcsolatos, 2003/226/EK számú határozatot⁵ (a továbbiakban: megtámadott határozat).

A megtámadott határozat szerint a vizsgálat alá vont alprogramok az EK-Szerződés 87. cikk (jelenleg EUMSZ 107. cikk) (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek, továbbá amennyiben e négy alprogram a KKV-csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozik, és azok alapján nyújtott támogatások intenzitása nem haladja meg az említett rendeletben megállapított maximális támogatási intenzitást, a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthetők.

A megtámadott határozat megállapítja továbbá, hogy amennyiben a négy alprogram alapján olyan támogatásokat is nyújthatnak, amelyek nem tartoznak a KKV-csoportmentességi rendelet hatálya alá, vagy meghaladják az említett rendeletben megállapított maximális támogatási intenzitást, a támogatások összeegyeztethetetlenek a közös piaccal. A határozat kiemeli, hogy az együttműködés alprogram keretében működési támogatás nyújtása szintén összeegyeztethetetlen a közös piaccal, illetve Németország csak akkor jogosult a vizsgálat alá vont négy alprogram végrehajtására, miután megfeleltette azokat a határozatnak⁶.

II. Az elsőfokú eljárás

Szászország (a továbbiakban felperes) keresetet nyújtott be az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2002. december 4-én, amelyben kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság semmisítse meg a megtámadott határozat fent ismertetett részeit. A Bizottság pedig, mint alperes indítványozta, hogy az Elsőfokú Bíróság utasítsa el a keresetet.

A felperes keresete alátámasztásaként öt jogalapra hivatkozott, miszerint

- (i) a Bizottság nem alkalmazta a gyorsított engedélyezési eljárást a támogatási programra,
- (ii) a KKV-csoportmentességi rendelet nem volt alkalmazható a jelen esetben,

⁵ HL L 91., 2003. 04. 08.13. o.

⁶ A megtámadott bizottsági határozat 2. cikkének második bekezdése, valamint 3. és 4. cikke tartalmazza ezen rendelkezéseket.

- (iii) a támogatási program engedélyezhető volt a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatások közösségi keretszabálya⁷ alapján,
- (iv) a Bizottság nem gyakorolta a mérlegelési jogkörét a támogatási program vizsgálata során, valamint ebből következően arra, hogy ezzel megsértette az indokolási kötelezettségét, végezetül pedig
- (v) a Bizottság nem bizonyította, hogy a támogatási program ténylegesen vagy potenciálisan torzította a versenyt, ezzel szintén megsértette az indokolási kötelezettségét.

Az első jogalappal kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy a Bizottság álláspontja, amely szerint a gyorsított engedélyezési eljárásról szóló közlemény nem alkalmazható a jelen esetben, helytálló. Egyrésztől azért, mivel a gyorsított engedélyezési eljárásról szóló közlemény szövege értelmében a Bizottság csak „főszabály szerint” vállalja, hogy a 20 napos határidőt követően nem emel kifogást, és így megtartja teljes „döntéshozatali” hatáskörét. Azaz az adott esetben hivatalos vizsgálati eljárást indíthat, és ennek alapján végleges megengedő, feltételt megállapító vagy elutasító határozatot fogadhat el. Helytálló a megállapítás továbbá, mert a gyorsított engedélyezési eljárásról szóló közlemény kizárja, hogy a támogatási program bejelentése gyorsított engedélyezési eljárás tárgyát képezhesse, amennyiben a bejelentésben javasolt módosítás valamely létező támogatási programmal kapcsolatban nem a költségvetési források növelése nélküli időbeni meghosszabbítására, vagy a költségvetésnek az eredeti összeg 20%-áig, meghosszabbítás nélkül történő növelésére, vagy a költségvetésnek az eredeti összeg 20%-áig időbeni meghosszabbítással történő növelésére, vagy az alkalmazási feltételek szűkítésére irányul. Ez különösen igaz, ha a módosítás a támogatások nyújtására vonatkozó feltételek enyhítésével vagy a támogatások intenzitásának növelésével jár.

A szóban forgó támogatási program alprogramjai esetében a létező támogatási program tervezett módosításai túlmutattak azokon a kereteken, amelyekben belül megengedhető a bejelentésnek a gyorsított engedélyezési eljárás szerinti kezelése. Minden egyes alprogramot ugyanis támogatási intenzitásnövekedés jellemzett, legalábbis az elérhető

⁷ HL C 213., 1996. 07. 23. 4. o.

maximális támogatási mértékben részesülő egyes kedvezményezetteket illetően.

A második jogalappal kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság véleménye szerint határozni kell arról, hogy a Bizottság megalapozottan járt-e el, amikor az említett programot a bejelentés időpontját követően hatályba lépett KKV-csoportmentességi rendelet alapján vizsgálta meg. Meg kell tehát állapítani, hogy a jogalkotó szándéka irányult-e az említett rendeletnek a hatálybalépése időpontjában folyamatban levő bejelentésekre való alkalmazására.

Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az eljárásjogi szabályokat általában a hatálybalépésüket megelőzően keletkezett jogviszonyokra is alkalmazni kell. Ez nem vonatkozik azonban az anyagi jogi szabályokra. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis a közösségi anyagi jogi szabályokat a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvének tiszteletben tartása érdekében úgy kell értelmezni, hogy azok a hatálybalépésüket megelőzően keletkezett jogviszonyokra csak annyiban vonatkoznak, amennyiben azok szövegéből, céljából és rendszertani elhelyezkedéséből az ilyen értelmezés világosan következik.

Az Elsőfokú Bíróság a fenti álláspontot megerősítve kimondta, hogy a közösségi rendelkezéseknek nincs visszaható hatályuk, eltekintve azon kivételtől, amikor azok szövegéből vagy rendszertani elhelyezkedéséből világosan következik, hogy ez volt a jogalkotó szándéka, ha azt az elérendő cél követeli meg, és ha az érdekelték jogos bizalmát megfelelően tiszteletben tartják.

Ezért meg kell vizsgálni, hogy a KKV-csoportmentességi rendelet visszaható hatállyal szándékozták-e alkalmazni. E célból nemcsak a szövegére, hanem a tartalmára és az általa követett célra is figyelni kell, valamint meg kell vizsgálni, hogy adott esetben az érdekelték jogos bizalmát megfelelően tiszteletben tartják-e. A KKV-csoportmentességi rendelet nem tartalmaz semmilyen átmeneti rendelkezést a hatálybalépését megelőzően bejelentett támogatási programokra történő esetleges alkalmazására vonatkozóan.

Az átmeneti rendelkezések hiányát – ellentétben a Bizottság állításával – nem lehet úgy értelmezni, hogy a KKV-csoportmentességi rendeletet alkalmazni lehetett a hatálybalépésének idején vizsgálat alatt álló bejelentésekre. Azon körülmény ugyanis, hogy a támogatási programnak a bejelentés időpontjában hatályos jogszabályok alapján történő

vizsgálatát kifejezetten előírják bizonyos jogszabályok rendelkezései⁸, nem engedi meg azon következtetést, hogy a bejelentés időpontjában hatályos szabályozás csak akkor alkalmazandó, ha az ilyen rendelkezéseket kifejezetten előírja a későbbi szabályozás.

Másodszor, a KKV-csoportmentességi rendelet nem tartalmaz még hallgatólagosan sem olyan utalást, amely megengedné azon vélekedést, hogy visszaható hatállyal kell alkalmazni.

Ugyanis a KKV-csoportmentességi rendelet célja a felhatalmazási rendelet végrehajtása azáltal, hogy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatások csoportjára vonatkozóan előírja azokat a feltételeket, amelyeknek e támogatásoknak eleget kell tenniük ahhoz, hogy a tagállamok mentesüljenek az előzetes bejelentési kötelezettség alól, többek között azért, hogy az ellenőrzés enyhítése nélkül egyszerűsítsék az adminisztratív igazgatást, valamint növeljék az átláthatóságot és a jogbiztonságot. A fentiekre figyelemmel, magától értetődik, hogy az említett rendelet csak a jövőre nézve alkalmazható, tehát nem kell alkalmazni a már megtörtént bejelentésekre.

Továbbá a KKV-csoportmentességi rendelet visszaható hatályú alkalmazását csak akkor lehet elfogadni, ha az érdekeltek jogos bizalmát megfelelően tiszteletben tartják. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság által felhozott azon körülmény, hogy Németország tudott a szóban forgó támogatási program vizsgálati szempontjainak közelgő változásáról az említett bejelentés időpontjában, semmit nem változtat e megállapításon.

Következésképpen, a KKV-csoportmentességi rendeletnek mind a szövegéből, mind a céljából, valamint a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének tiszteletben tartásából eredő követelményekből az következik, hogy e rendeletet nem szándékozták visszaható hatállyal alkalmazni.

⁸ Például a regionális állami támogatásokról szóló iránymutatás (HL C74., 1998. 03.10. 9. o.) 6.1. pontjának, a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (HL C 288., 1999. 10. 09. 2. o.) 98. és 100. pontjának, a gépjárműipar részére nyújtott állami támogatások közösségi keretszabálya (HL C 279., 1997.09.15. 1 o.) 2.6. pontjának, a nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatásokról szóló multiszektoriális keretszabály (HL C 70., 2002. 03. 19. 8. o.) 39. és 40. pontjának rendelkezései.

A fentiek alapján az Elsőfokú Bíróság a felperes második jogalapjának helyt adott, ezért a többi jogalap vizsgálatától eltekintett, és megsemmisítette a megtámadott bizottsági határozatot.

III. Az Európai Közösségek Bíróságának eljárása

Fellebbezésében a Bizottság az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-357/02. sz., Freistaat Sachsen kontra Bizottság ügyben 2007. május 3-án hozott ítéletének⁹ (a továbbiakban megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kérte.

A Bizottság két jogalapra hivatkozott a fellebbezése alátámasztásaként. Kifejtette, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, elsősorban akkor, amikor úgy vélte, hogy a Bizottság a Németország által bejelentett tervezett támogatási program vizsgálatát tévesen folytatta le a KKV-csoportmentességi rendelet alapján, mivel e jogszabály nem volt hatályban az eredeti bejelentés kézhezvételekor, másodsorban pedig akkor, amikor azt állapította meg, hogy e bejelentést teljesnek kell tekinteni.

A Bizottság úgy vélte, hogy a KKV-csoportmentességi rendeletnek a szóban forgó támogatási programra történő alkalmazása egyáltalán nem mutat visszaható jelleget, hanem megfelel az azonnali alkalmazás elvének, amely alapján valamely közösségi jogszabály a hatálybalépésétől kezdve alkalmazandó a folyamatban lévő és az időben később bekövetkező helyzetekre.

Szászország azt állította, hogy az Elsőfokú Bíróság nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor azt állapította meg, hogy a KKV-csoportmentességi rendeletnek e jogszabály hatálybalépése előtt bejelentett támogatási programra történő alkalmazása e rendelet olyan visszaható hatályú alkalmazásának minősül, amely jogellenessé teszi a vitatott határozatot.

A Bíróság álláspontja, illetve az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely új jogszabályt azonnal alkalmazni kell a korábbi jogszabály hatálya alatt keletkezett helyzetek jövőbeli hatásaira¹⁰. A Bíróság azt

⁹ EBHT 2007, II-1261. o.

¹⁰ Ld. ebben az értelemben a 68/69. sz. Brock-ügyben 1970. április 14-én hozott ítélet [EBHT 1970, 171. o.] 7. pontját, és a 270/84. sz., Licata kontra CES ügyben

is megállapította, hogy a bizalomvédelem elvét nem lehet oly módon kiterjeszteni, hogy általános módon akadályozza az új jogszabálynak a korábbi jogszabály hatálya alatt keletkezett helyzetek jövőbeli hatásaira való alkalmazását.¹¹

A közösségi anyagi jogi szabályokat viszont úgy kell értelmezni – mint ahogy az már fentebb kifejtésre került –, hogy azok a hatálybalépésüket megelőzően keletkezett jogviszonyokra csak annyiban vonatkoznak, amennyiben azok szövegéből, céljából és rendszertani elhelyezkedéséből az ilyen értelmezés világosan következik.

A tervezett állami támogatásoknak az EK-Szerződés 88. cikk (3) bekezdésében előírt bejelentése központi eleme e támogatások ellenőrzése közösségi szabályozásának. A kedvezményezett vállalkozások nem hivatkozhatnak arra, hogy jogosan bíztak a támogatások jogszerűségében, ha azokat ezen eljárás be nem tartásával nyújtották.

Az EK-Szerződés 88. cikk (3) bekezdésének utolsó mondata értelmében a támogatást nyújtani kívánó tagállam a tervezett intézkedéseket nem hajthatja végre, amíg az említett eljárásban végső bizottsági határozat nem születik.

Az e rendelkezésben meghatározott tilalom célja, hogy a támogatás ne fejthesse ki hatásait azelőtt, hogy a Bizottság ésszerű határidőn belül részletesen megvizsgálhatta volna azt, és adott esetben megindíthatta volna az e cikk (2) bekezdésében megállapított eljárást¹².

Az EK-Szerződés 88. cikk (3) bekezdése létrehozta az új tervezett támogatások előzetes ellenőrzési rendszerét.

Ezen előzetes vizsgálat keretében a 659/1999/EK tanácsi rendelet¹³ 4. cikkének (1) bekezdése, amely úgy rendelkezik, hogy a Bizottság „köz-

1986. július 10-én hozott ítélet [EBHT 1986, 2305. o.] 31. pontját.

¹¹ Ld. többek között a 278/84. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 1987. január 14-én hozott ítélet [EBHT 1987, 1. o.] 36. pontját, és a 203/86. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 1988. szeptember 20-án hozott ítélet [EBHT 1988, 4563. o.] 19. pontját.

¹² A C 301/87. sz., Franciaország kontra Bizottság, ún. „Boussac Saint Frères” ügyben 1990. február 14-én hozott ítélet [EBHT 1990, I 307. o.] 17. pontja, valamint a C 199/06. sz., CELF és Ministre de la Culture et de la Communication ügyben 2008. február 12-én hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 36. pontja.

¹³ Az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1999.03.27. 1. o.).

vetlenül annak kézhezvétele után” megvizsgálja a bejelentést, pusztán különös gondossági kötelezettséget ír elő ezen intézmény számára, nem minősül tehát a bejelentett támogatási programok közös piaccal való összeegyeztethetősége értékelési szempontjainak időbeli hatályára vonatkozó szabálynak. Ilyen szabályra nem lehet következtetni ugyanezen rendelet 4. cikke (5) bekezdésének második mondatából sem, amely úgy rendelkezik, hogy azon kéthónapos határidő, amelyen belül a Bizottság lefolytatja a bejelentés előzetes vizsgálatát, a teljes bejelentés kézhezvételének időpontjától kezdődik.

Azt viszont, hogy valamely támogatás az EK-Szerződés értelmében vett állami támogatásnak minősül-e, olyan objektív elemek alapján kell eldönteni, amelyeket a bizottsági határozat meghozatalának időpontjában értékelnek¹⁴. Következésképpen a közösségi Bíróság felülvizsgálata a Bizottság által ebben az időpontban elvégzett értékelésére vonatkozik.

Azt is hangsúlyozni kell, hogy az állami támogatások összeegyeztethetőségének értékelésére vonatkozó, a bizottsági határozat meghozatalának időpontjában hatályos jogszabályok, elvek és szempontok főszabály szerint úgy tekinthetők, mint amelyek jobban megfelelnek a versenykörnyezetnek.

Az előzőekből következik, hogy bár a tervezett támogatások bejelentése lényeges követelmény azok ellenőrzéséhez, azonban csak eljárásjogi kötelezettségnek minősül. Célja, hogy lehetővé tegye a Bizottság számára a tagállamok által a vállalkozásoknak nyújtani kívánt támogatások megelőző, egyszersmind hatékony ellenőrzésének biztosítását. A bejelentésnek következésképp nem lehet célja a tárgyát képező támogatásokra alkalmazandó jogi szabályozás meghatározása.

Valamely tervezett támogatás vagy támogatási program tagállam általi bejelentése nem teremt tehát olyan véglegesnek minősülő jogi helyzetet, amely azzal járna, hogy a Bizottság a közös piaccal való összeegyeztethetőségükről az abban az időpontban hatályban lévő jogszabályokra történő hivatkozással dönt, amikor a bejelentésükre sor került. Ellenkezőleg, a Bizottság feladata a döntéshozatala időpontjában ha

¹⁴ Lásd ebben az értelemben a C 182/03. és C 217/03. Belga Királyság és Forum 187 kontra Bizottság egyesített ügyekben 2006. június 22-én hozott ítélet [EBHT 2006, I 5479. o.] 137. pontját, valamint a C341/06. P. és C 342/06. P. sz., Chronopost és La Poste kontra UFEX és társai egyesített ügyekben 2008. július 1-jén hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 95. pontját.

tályban lévő jogszabályok alkalmazása, és kizárólag e szabályok alapján kell értékelni az általa e tekintetben hozott határozat jogszerűségét.

Szászország állításával ellentétben e megoldás nem olyan jellegű, amely arra ösztönzi a tagállamokat, hogy azonnal, bejelentés nélkül végrehajtsák a tervezett támogatásokat azért, hogy az ezen végrehajtás időpontjában hatályban lévő jogi szabályozás vonatkozzon rájuk. Feltevélezve ugyanis, hogy valamely jogellenes támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségét minden esetben a kifizetés időpontjában kell értékelni, a tagállamok csak nehezen láthatják előre a szabályozás változásait. Továbbá, valamely jogellenes támogatás nyújtása annak visszatéríttetésére vonatkozó kötelezettséget róna az azt kifizető tagállamra, valamint az e támogatás jogellenességével okozott károk megtérítésének tenné ki.

Meg kell azonban állapítani, hogy az EK-Szerződés 88. cikk (2) bekezdéséből, valamint a 659/1999/EK tanácsi rendelet 1. cikke h) pontjából következik, hogy amikor a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról határoz, lehetővé kell tennie az érdekeltek – köztük az érintett vállalkozás vagy vállalkozások – számára, hogy előterjeszthessek észrevételeiket. Ez a szabály lényeges eljárási szabály jelleggel bír.

Ebből következik, hogy ha azon jogi szabályozás, amelynek hatálya alatt a tagállam megtette valamely tervezett támogatás bejelentését, megváltozik, mielőtt a Bizottság meghozza a határozatát, utóbbinak az új szabályok alapján történő határozathozatal érdekében – minthogy arra köteles – meg kell kérnie az érdekelteket, hogy foglaljanak állást e támogatásnak az új szabályokkal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban. Csak akkor más a helyzet, ha az új jogi szabályozás nem tartalmaz lényeges módosítást a korábban hatályban lévő szabályozáshoz képest.

A jelen esetben tény először is, hogy a tervezett támogatási programot a KKV-csoportmentességi rendelet hatálybalépése előtt jelentették be a Bizottságnak, másodsor, hogy ez utóbbi hatálybalépésének időpontjában a Bizottság még nem hozott határozatot, harmadszor pedig, hogy e rendelet hatályban volt a vitatott határozat időpontjában.

Az aktából kitűnik az is, hogy a Bizottság megkérte az érdekelt feleket, foglaljanak állást az említett rendeletnek a bejelentett támogatási programra való alkalmazásával kapcsolatban.

Az előzőekből következik, hogy az Elsőfokú Bíróság, mivel azt állapította meg, hogy a vitatott határozat sérti a visszaható hatály tilal

mának elvét, tévesen alkalmazta a jogot az ítéletében. A Bíróság tehát megsemmisítette az Elsőfokú Bíróság ítéletét.

Összefoglalva megállapítható, hogy az állami támogatások összeegyeztethetőségének megítélése szempontjából a bizottsági határozatok meghozatalának időpontjában hatályos jogszabályok az alkalmazandók, tekintettel arra, hogy főszabály szerint e szabályok felelnek meg legjobban a versenykörnyezetnek.

